

20 май - СВЕТОВЕН ДЕН НА ПЧЕЛИТЕ

През декември 2017 г. с резолюция на Общото събрание на ООН в гр. Ню Йорк е обявен **20 май за Световен ден на пчелите**, с пълен консенсус от 115 държави, включително всички държави-членки на Европейския съюз.

За 7-и път тази година на 20 май обръщаме специално внимание на пчелите, насочено към информиране на обществеността за значението на пчелите и пчелните продукти, показвайки тяхната ключова роля за опрашването на растенията и за живота на Земята.

Инициативата за този ден е на Словенската асоциация на пчеларите - чрез свой проект, на база на тригодишни усилия, изследвания и резултати успя да убеди всички, че бъдещото устойчиво развитие е свързано с опазването на опрашителите. 20 май е денят, в който е роден словенецът Антон Янша /1734-1773/, който изучавал размножаването на пчелите и полага основите на съвременното пчеларство.

Като признание за основната роля, която младите хора могат да играят при справянето с предизвикателствата, пред които са изправени пчелите и другите опрашители, Световният ден на пчелите тази година се фокусира върху темата "Bee engaged with Youth."

20 май 2024 г.

„Бъдещето на пчелите и младежите - Бъди ангажиран!“

Тази година кампанията по света има за цел да повиши осведомеността сред младежите и другите заинтересовани страни относно съществената роля на пчелите и другите опрашители в селското стопанство, екологичния баланс и опазването на биоразнообразието. Чрез **ангажиране на млади хора** в пчеларски дейности, образователни инициативи и усилия за застъпничество, можем да вдъхновим ново поколение екологични лидери и да им дадем възможност да окажат положително въздействие върху света. Насърчаването на по-разнообразни селскостопански системи и намаляването на зависимостта от токсичните химикали може да улесни повишеното опрашване, съответно да подобри качеството и количеството на храните, да има ползи както за хората, така и за биоразнообразието и екосистемите.

Съществуват над 20 000 вида пчели и различни други диви опрашители.

Заплахите за тях са човешки дейности като интензивно земеделие, ползване на пестициди, замърсяване на въздуха, загуба на местообитания, инфекции от кърлежи, инвазивни видове, климатичните промени.

Опрашителите са от значение за земеделските култури, от които получаваме храна, опрашителите допринасят за културите, които осигуряват биогорива (напр. рапица и палмово масло), влакна за дрехи и стоки (напр. памук), лекарства, фураж за добитък и строителни материали. Някои видове също осигуряват материали, като пчелен восък за свещи и музикални инструменти и изкуства и занаяти.

Опрашителите, особено пчелите, също са играли роля в човешката история, като вдъхновение за изкуство, музика, религия и технологии. Освен това те подобряват качеството на живот, глобално значими обекти и практики на наследство, символи на самоличността, естетически значими пейзажи.

Свещени пасажи за пчелите се срещат във всички основни световни религии.

България е активен член на Междуправителствената научно-политическа платформа за биологично разнообразие и екосистемни услуги (IPBES), представяна от МОСВ.

Докладът по-долу е резултат от работата на 80 учени от цял свят.

Изследването/докладът набляга на важността от защитата на опрашителите, които осигуряват постоянно наличие на плодове и зеленчуци, които хората консумират. В проучването се изразява загриженост, заради предизвикателството да се изхрани нарастващото население на света през следващите десетилетия.

https://files.ipbes.net/ipbes-web-prod-public-files/spm_deliverable_3a_pollination_20170222.pdf

Снимка 2 на краткото издание.

Изчезването на пчелите би било проблем за човешката раса, тъй като 1/3 от произвежданата храна в света, всяка трета лъжица храна зависи от наличието на опрашители. Международният доклад, изготвен от учените към Междуправителствената научно-политическа платформа за биологично разнообразие и екосистемни услуги (IPBES, 2016 г.,) представи ключови послания с числата:

- ✓ 235 милиарда до 577 милиарда американски долара от годишното световно производство на храни е пряк принос от опрашители;
- ✓ 20 000 - брой видове диви пчели. Има и някои видове пеперуди, молци, оси, бръмбари, птици, прилепи и други гръбначни животни, които допринасят за опрашването.
- ✓ 75% - процент от „основните видове световни хранителни култури“ зависят в някаква степен от опрашването. Към тях се причисляват редица плодове, зеленчуци, семена, ядки и маслодайни култури, които съдържат големи количества микроелементи, витамини и минерали, важни за хранителния режим на човека.
- ✓ 300% - Увеличение на обема на селскостопанската продукция, която зависи от опрашването през последните 50 години.
- ✓ Почти 90% - процент диви цъфтящи растения, които зависят в различна степен от опрашителите.
- ✓ 1,6 милиона тона – годишно производство на мед от обикновената медоносна пчела.
- ✓ 16,5% - Процент гръбначни опрашители, застрашени от изчезване в световен мащаб, по Червения списък на IUCN, достигащ 30 % на островите.
- ✓ +40% – Процент на видовете безгръбначни опрашители – предимно пчели и пеперуди, застрашени от изчезване.
- ✓ Шоколадът, например, се получава от семена на какаово дърво (годишна световна стойност на реколтата от какаови зърна, 5,7 милиарда щатски долара). *Cecidomyiidae* и *ceratopogonid* са от съществено значение за неговото опрашване.

Всеки един от нас, без да е учен, експерт или пчелар, може да е полезен за пчелите, опрашителите, екосистемите, себе си чрез най-обикновени действия:

- Присъединете се към отбелязване за Световния ден на пчелите;
- Засадете подходящи за пчелите цветя и растения във и около дома си или двора си;
- Засадете живи плетове;
- Създайте пчелни къщи/ хотели за насекоми;
- Изберете органични и устойчиви храни;
- Купувайте мед и пчелни продукти на производители;
- Избягвайте употребата на вредните химикали и пестициди;
- Оставете/пазете местата за гнездене на земните пчели.

